

Kivilágították a gátakat

Ideiglenes villanyvezeték a határig
Nagy fényerejű lámpák

A Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat dolgozói gyors és megfizetett munkával ideiglenes villanyvezeték építettek ki a Maros és a Tisza védőgátjain, hogy ezzel is segítsék a munkások munkáját az árvízvédelemben résztvevőknek. A töltések megvilágítására szükség van a figyelőszolgálat és a védekező munka miatt. A Maros töltésén Nagylaktól a torkolatig két nap alatt 50 kilométer hosszú szakaszon építettek vezetékkel, a beépített vezeték hossza 100 kilométer, amelyen 2500 darab nagy fényerejű izzólámpa világít, összefüggő fénysávot biztosítva.

A DÁV Szegedi Üzletigazgatóságának vezetője, Kovács János elmondta, hogy kedden estig befejezik a Tisza töltésén is a villanyvezeték kiépítését Felgyóltól a jogoszláv határig. A villany-szerelő munkások szünet nélkül dolgoznak, 18 brigád állandóan a töltésen tartózkodik, sőt segítséget nyújtott a szegedieknek a bajai és a békéscsabai üzletigazgatóság is. Az áramszolgáltató vállalatnak gyors segítséget nyújtott a szegedi kábelgyár, amely soron kívül biztosítja a vezeték kiépítéséhez szükséges kábeleket. A VIDIA kereskedelmi vállalat is soron kívül rendelkezésükre bocsátotta a villamos szerelvényeket.

Elmondták még a szegedi üzletigazgatóságon, hogy az árvízvédelmi munkákhoz megnyitott homokbányák áramellátását is soron kívül és gyorsan megoldották; a

hattyastelepi homokbányánál például azonnal felépítettek egy ideiglenes trafóállomást. Az üzletigazgatóság műszaki szakemberei éjjel-nappal szolgálatot tartanak, s ha bármilyen szükség van segítségükre, azonnal az árvízvédelem rendelkezésére állnak.

Köre is szükség van a töltések erősítéséhez. Képünkön: munkalánc továbbítja a követ a horgonyzó uszályba

„Példás a szegedi készütségek”

Jugoszláv vélemények az árvízvédelemlről

Mint arról már tegnapi lapunkban beszámoltunk, Szabadkának, Szeged jugoszláv testvérvárosának segítségfelajánló küldöttsége járt itt. A jugoszláv vendégek megtekintették a Tiszán és a Maroson folyó árvízvédelmi munkát és megnyugvással tapasztalták, hogy a védelem jugoszláv területek biztonsága szempontjából is fontos, szakszerű és a veszéllyel arányos. Nyilatkoztak is a látókatkról.

Savanya István mérnök, a JKSZ szabadkai községi bizottságának titkárhelyettese a következőket mondta:

— Rendkívüli a készütség, azt mondhatnám példás. A helyzet nagyon komoly. Úgy vélem, kellő pillanatban ajánlottuk fel a testvérváros Szegednek Szabadka segítségét.

Vass Béla, a szabadkai Községi Szakszervezeti Tanács elnöke így fogalmazott: — Láttuk, hogyan védekeznek Szeged, s az árvíz mi-

lyen nagy anyagi áldozatokkal jár. A megvédhető eddig megvédtek, a Tisza azonban még ezután teszi próbára a felkészültséget.

Stanislav Sigulinski mérnöknek, a szabadkai községi képviselőtestület alelnökének véleménye:

— Az kapott meg a legjobban, hogy milyen elszántan védik városukat a szegediek. A legneheze még hátra van, de Szeged védői mindenre készek, s ez a biztonság záloga. Ha komolyra fordulna a dolog, Szabadkáról mi is segítségükre sietünk. Megérdemlik a szegediek a segítséget, mert itt és a Maroson értünk, jugoszláv emberekért is harcolnak. Ha ebben a nagy árvízvédekezésben arcvonalról beszélhetünk, akkor a szegediek az első sorban vannak. Külön öröm számomra, hogy jó a kapcsolat a magyar és a jugoszláv vízügyi hatóságok között.

Családlátogató járatok

A harmincezer lélekszámú Makó lakosságának több mint a felét — gyermekeket, nőket és öregeket — hat nappal ezelőtt költöztették át Hódmezővásárhelyre, illetve Szentesre, mint jelentették. Makón csak a 16-60 éves munkaképes férfiak tartózkodnak. Kérésükre most családlátogató járatokat szerveztek az üzemek és a szövetkezetek a befogadó városokba. Kedden indultak az első ilyen járatok Hódmezővásárhelyre, illetve Szentesre. A látogatás néhány órát tart, hogy minél gyakrabban fordulhassanak az autóbuszok és minél többen találkozhassanak hozzátartozóikkal.

A makói férfiak egyébként egy műszakot dolgoznak a gátakon, egyet a munkahelyen, egyet pedig pihenőben töltenek. A városban teljes a rend és a közbiztonság, semmiben sincs hiány. Éjjelnappal nyitva tart a főtéri nagy csemegébolt. Ugyancsak rendszeresen kinyitnak a háztartási, a villamossági, a fehérnemű- és a cipőüzletek is. A lakosság ellátására elegendő az árukészlet.

Újra munka a határban

Öröm látni, és öröm hírt adni róla: a félelmetől évezett Marosra fűződő falvak határában újra megkezdődött a munka. Közel a házakhoz látni már napközben az újkrumplit termő földeken kapásokat, a hagymatáblákon dikkelőket, és több helyen gyűjtik a korábban lekaszált, de renden maradt lucernát is.

Virág, ajándék az újszülötteknek

A Hódmezővásárhelyre, illetve Szentesre költöztetett makói asszonyok közül heten életerős csecsemőt hoztak a világra ideiglenes tartózkodás helyük kórházai-ban. A kismamákat a hódmezővásárhelyi és a szentesi asszonyok szerető figyelmeségként virággal, kisebb ajándékokkal köszöntötték. Gondoskodnak arról is, hogy a gátakon dolgozó hozzátartozók soron kívül elutazhassanak Hódmezővásárhelyre, illetve Szentesre, a kismamák, valamint az újszülött gyermekek meglátogatására.

A gátakon levők helyett is...

Hősöket nevel ez az idő, ez a küzdelem a gátakon. Tízezreket szólított el a víz szolgálatra, közmunkára gyárakból, termelőszövetkezetekből, intézményekből. Kell az igyekeztük a gátakon, a szállításhoz, a figyelőszolgálatban — hiányoznak viszont a gépek mellől a munkahelyeken. Mind ott vannak a védelemben a munkások is, s hol innen, hol onnan kell 100-200 ember. Nincs most ennél fontosabb, sürgetőbb dolog.

Az élet azonban megy továbbra is a maga vágásában. A gyárakban nem állhatnak a szalagok, a boltokban éppen úgy ki kell szolgálni mindenkit és a hivatalban is rendben halad az ügyintézés. A sok-sok kéz természetesen mégis hiányzik. A termelés valamelyest csappan is emiatt, mert ráadásul a gyárakban, a munkahelyeken is el kell végezni bizonyos kötelező védelmi intézkedéseket. Talán nem lepődik meg mégsem senki azon, ha azt mondjuk: a termelőmunka ugyanolyan fontos most, mint a gátak őrzése. Anyag, ener-

gia, élelem pedig még több kell, mint csöndes napokon: a védekezés súlyos milliókat emészt fel. A gátakon levők helyett is helyt kell tehát állni a munkapadok mellett. Az idej nagy víz számlájára sok mindent fel kell majd róni. De ne súlyosbítsuk a kárt olyan tétellekkel, amelyeket igyekezzel, ilyen időben becsületből is megkívánt munkahelytállással megspórolhatunk. A közvélemény nem fog „áldást” adni az olyan magyarázkodásokra, amelyek helyett példákat, öntudatot, természeli helytállást várt volna. Szervezett erők védik biztonságunkat, mindig annyi embert szólítanak a gátakra, amennyit a helyzet kíván, Mi, többiek, ugyancsak felelősséggel tartozunk: tegyük hát meg mindent, hogy a távollévők, a gátakon helytálló munkáját pótoljuk a gyárban, a földeken, mindenütt. Így lehet tisztességesen megosztani a felelősséget, a helytállást, így lehet valamit visszanyerni abból, amit a víz elvesztőlünk.

Sz. S. I.

Rendkívüli készütség jugoszláviai városokban

A Tisza, a Temes és a Bega vízének állandó emelkedése miatt Sztipan Marusics, a Vajdaság autonóm tartomány kormányának elnöke kedden hivatalosan is elrendelte a rendkívüli árvízvédelmi készütséget tíz jugoszláv városban és faluban: Kanizsán, Zentán, Adan, Bescen, Titelen, Törökkanizsán, Csokán, Kikindán, Törökbecsen és Zrenjaninban.

A Tisza Zentánál — átmeneti rövid apadás után — újabb 10 cm-rel duzzadt, s a vízmagasság elérte a 856 cm-t. A Bega magassága elérte a 318 cm-t, ami nyolc cm-rel több mint az eddigi ideji maximum.

A vajdasági polgári védelmi bizottság kedden megvitatta a jugoszláviai árvízvédelem jelenlegi helyzetét és a műszaki felszereléseket a leginkább veszélyeztetett pontokra irányította. A legkritikusabb helyzetben levő Tisza menti területek tanácselnökei is találkoztak Zentán, a teendők fokozottabb összehangolása érdekében.

Közben a Tisza mindkét partján folytatják a fő védelmi vonalak megerősítését és nyúlgátakat építenek ott, ahol a víz közvetlen áttöréssel fenyeget. Zentánál a gátak szilárdak, néhány helyen azonban feltört a talajvíz. A Tisza menti jugoszláv falvak egy részében fertőzés veszélye fenyegeti a kutakat. Péterréven a Tisza vize elérte a parthoz legközelebb eső házak udvarait. Ugyancsak lakott területeket kezd veszélyeztetni a Bega Zrenjaninnál. Óvatosságból már előre kidolgozták a

Zrenjanin környéki alacsonyabban fekvő települések kiürítésének tervét. Rendkívüli készütségi állapotot rendeltek el a Duna bányáti szakaszán Pancsovától délre, a Tisza és a Száva áradásának következményeként ugyanis veszélyesen emelkedik a Duna vízszintje is. Valószínűnek tartják, hogy a Duna vízmagassága az al-dunai térségben eléri,

sőt meg is haladja a három hét előtti csúcshoz. A vaszkapui román-jugoszláv erőmű- és gátrendszer építkezésén máris 12 500 köbméter víz rohan keresztül másodpercenként, s ez a mennyiség napokon belül 14 000 köbméterre növekszik. Az építkezésen máris meg kellett nyitni hat átvezetőt, hogy megkönnyítsék a víz levonulását.

Romániai károk

Kedden délelőtt Barbu Popescu mezőgazdasági miniszterhelyettes, a központi árvízvédelmi bizottság elnöke sajtóértekezleten tájékoztatta a Bukarestben akkreditált állandó tudósítókát és az árvíz alkalmából Romániába érkezett amerikai, angol és nyugatnémet újságírókat a katasztrófa méreteiről, az okozott károkról, az árvízvédelmi parancsnokságok tevékenységéről.

Elmondta, hogy az áradat eddig 1100 helységet, mintegy 80 000 lakóházat öntött el és ezekből 33 000 öszszeszedt. Körülbelül 30 000 mezőgazdasági épület rongálódott meg súlyosan. Az árvíz sújtotta területekről 90 000 családot, mintegy 270 000 embert költöztettek ki. 1050 híd dőlt össze, vagy rongálódott meg, használhatatlanná vált 1800 kilométer köztűt és 300 kilométer vasúti vonal. Körülbelül 1000 kilométer villanyáram- és 55 kilométer magasfeszültségű vezeték ment tönkre. Eddig 854 000 hektár mezőgazdasági

terület került víz alá, 256 ipari vállalat szenvedett kisebb-nagyobb károkat, köztük 61 országos jelentőségű, 98 ipari egységben meg csökkentett kapacitással sem indult be a termelés. A hivatalos közlés szerint az árvíznek 154 halálal okozta van, 28 személyt pedig eltűntnek nyilvánítottak.

A miniszterhelyettes szót az országának nyújtott külföldi segítségről. Kérdésre válaszolva elmondta, hogy Románia kormány szinten nem kért segítséget egyetlen külföldi államtól sem.

Gyermekek üdültetése

A Tisza—Szamos-közi árvíz sújtotta területeken élő gyermekek közül kedden újabb hatvan utazott el a műszaki egyetem balatonboglári, száz pedig a bányászszakszervezet leányfalui üdülőjébe. Az árvíz sújtotta területen lakó, mintegy 1300 óvodáskorú és négyezer általános iskolás korú gyermek közül eddig ezret helyeztek el a megyén belül működő intézményekben, 650-et pedig megvén kívüli — debreceni, budapesti és Balaton környéki üdülőkben. A gyerekeket mindenütt nagy szeretettel fogadták, ellátták őket a szükséges ruhaneművel, gondoskodnak teljes ellátásukról, szórakoztatásukról.

Van bőven élelmiszer

Nehéz a helyzet az árvízfronton: A községek kiürítése idején sokan gondoltak arra, hogy fennakadások lesznek az élelmiszer-ellátásban. Ezért az elmúlt héten néhány cikkiből, mint a liszt és cukor, többet vásároltak a boltokban. Péntektől a só, a gyufa és a zsír is a szokásosnál nagyobb mennyiségben fogyott. De minden áruból volt bőven. Erre a hétre már a szokásos szintre csökkent a vásárlás.

Az élelmiszer-kiskereskedelmi vállalatoktól kapott információ szerint boltjaik bő áru kínálatával rendelkeznek. A nagykereskedelem az igények szerint naponta kiegészíti a készletet, melyeket az elmúlt heti vásárlások után már minden áruból feltöltöttek. A boltokban a szokásosnál nagyobb készletek vannak az alapvető élelmiszerekből, többek között konzervekből, lisztből, cukorból és száraztésztából. Hasonló tájékoztatást kaptunk a Csongrád—Bács megyei élelmiszer- és vegyiáru nagykereskedelmi vállalatától, amely Szegedet és a megyét látja el. Az alapvető élelmiszerekből korlátlan mennyiséggel rendelkeznek. Nagyon sok van raktáron,

és az utánpótlást is megszervezték, csakúgy, mint az üzemi és szükségkonnyhák élelmiszer-ellátását.

Cukorral, liszttel, zsírral és étolajjal feltöltötték a vállalat raktárait és mindenhol gépkocsik állnak készen a szállításra. A fiókok Kiskunfélegyházán, Kecskeméten és Kiskunhalason nagy tartalékokkal rendelkeznek, melyeket bármikor felhasználhat a vállalat. Sóból például 960 vagonnyi a készlet. A mezőhegyesi cukorgyártól pedig az egész cukormennyiséget átvette a vállalat tárolásra. Folyamatosan dolgoznak a malmok, és tartalékgabona is bőven áll rendelkezésre, nemcsak Szegeden, de másutt is a megyében. Az AKÖV biztosítja a megfelelő szállítóeszközöket.

A vállalat raktáraiból eddig 300 mázsa főliát adtak át az árvízvédelem számára, a Maros gátjainak védelméhez. Azóta újabb utánpótlás érkezett, 120 mázsa, melynek egy részét már átvette a vízügyi igazgatóság.

Sz. I.

Örködés a rendre

Hódmezővásárhelyen a város és az oda telepített makói és Makó környéki lakosok nyugalma felett körülfelkintően örökdió a rendőrség, fellép a rend megbontóival szemben. Verebes Dezső és Sztójka Mihály makói lakosokat, akik ittasan a kitelepítettek körében valótlan híreket terjesztettek az árvízről, harminc, illetve huszonöt nap elzárásra ítélt a szabálysértési hatóság.